

واکاوی پدیده اربعین در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام «محمد مهدی ماندگاری»

عظمت پیاده‌روی اربعین نشانگر رشد معرفتی شیعیان است

پیشینه پیاده‌روی اربعین به سال‌هایی بسیار دور برمی‌گردد، اما جهت‌گیری آن به سمت یک گردهمایی عظیم عمومی طی یک دهه اخیر اتفاق افتاده و دستاوردهای بسیاری را به همراه داشته است. غیر از بازتاب‌های این رویداد بزرگ در ابعاد مختلف سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، دستاوردهای معنوی آن بسیار محسوس بوده و مهم‌ترین ثمرات آن نیز آشنایی هرچه بیشتر نسل‌ها با پیام عاشورا و رسیدن به درکی درست از شور و شعور حسینی بوده است. چه بسا مشارکت نسل‌های مختلف در این تجمع میلیونی می‌تواند پیام‌های بسیاری به همراه داشته باشد و جایگاه واقعی ابوالفضل العباس (ع) را بیش از پیش به جهانیان نشان دهد. به همین بهانه، این رویداد بی‌همتا، فضایل و اثرات آن را همراه با حجت‌الاسلام «محمد مهدی ماندگاری» مرور کرده‌ایم.

می‌زند. مردم نیز به این زیارت می‌روند تا اعلام کنند که بزرگ‌ترین شعائر دین، بهترین راه مودت با اهل‌بیت (ع) و حرکت در مسیر سعادت، زیارت ابوالفضل العباس (ع) است. به واقع این‌ها زیباترین فلسفه این نوع زیارت هستند و دوستداران سیدالشهدا (ع) به خوبی از این زیبایی‌ها آگاه‌اند. در مورد فضیلت این زیارت نیز می‌توان گفت که قطعاً این زیارت فقط برکات یک زیارت طبیعی را ندارد و علاوه بر ثواب زیارت، ثواب عبادت، مجاهدت، تبلیغ دین و بسیاری چیزهای دیگر را شامل می‌شود.

به اعتقاد شما شور اربعین چه تأثیری

در ترویج فرهنگ عاشورا داشته است؟

شور اربعین به غیر از خود عاشورا، نمونه دومی در کل جهان و حتی در کل تاریخ در هیچ زمان و مکانی ندارد. آن برکتی که در اربعین‌ها اتفاق می‌افتد، تداوم روز عاشورا است. اگر این شور و تجمع در اربعین وجود نداشته باشد، شاید شور حسینی به آن عظمت امروزی اتفاق نیفتد؛ این شور میلیونی است که اتحاد دوستداران اهل‌بیت (ع) در مبارزه با ظلم را نشان می‌دهد. البته نباید فراموش کرد که در کنار این شور، شعور هم لازم است؛ شور ظاهر قضیه است و شعور باطن و تداوم این جریان را به همراه دارد که ان‌شاءالله توجه لازم را به شور و شعور اربعین داشته باشیم.

پیاده‌روی اربعین معمولاً به صورت

خانوادگی و با حضور جوانان و حتی کودکان برگزار می‌شود، واقعاً این نوع زیارت چقدر حائز اهمیت است؟

نهیضت حسین (ع) نهضتی چندبعدی

را به همراه داشته است؛ به طوری که امروزه حتی دشمنان نیز توجه بیشتری به جایگاه این زیارت نشان می‌دهند. در مجموع می‌توان گفت پیاده‌روی زیارت اربعین در دهه‌های اخیر، هم به لحاظ کمی و هم به لحاظ کیفی، سیر صعودی فراوانی داشته است.

اصلاً این نوع زیارت چه فلسفه‌ای دارد

و چه ثواب و فضیلتی در پس آن است؟

فلسفه این زیارت، توصیه‌های عمومی اهل‌بیت (ع) به اصل زیارت است. زیارت اربعین با سفارش همه اهل‌بیت (ع)، به ویژه امام حسن عسکری (ع) و امام صادق (ع) جایگاه ویژه‌ای یافته است. این زیارت نه تنها ما را با قرآن و عترت، بلکه با حقیقت واقعه عاشورا، نهضت ابوالفضل العباس (ع)، ظلم‌ستیزی، امر به معروف و نهی از منکر و زیبایی‌های دیگری که در قیام عاشورا مطرح هستند، پیوند

با توجه به آنچه امروز از شور اربعین

و پیاده‌روی میلیونی زائران شاهد هستیم، می‌خواهیم پیش از هر چیز گذری داشته باشیم به مراسم اربعین طی یکی قرن گذشته و سیر تحولاتی که امروزه شاهد آن هستیم.

بنا به سفارش‌هایی که ائمه معصومین (ع) در بحث زیارت، به ویژه زیارت امام حسین (ع) و به طور ویژه‌تر زیارت اربعین داشته‌اند، بحث پیاده‌روی اربعین امام حسین (ع) از سال‌ها پیش مدنظر مؤمنان، به ویژه علما و حوزویان بوده است، اما هرچه زمان جلوتر آمده، این نوع زیارت بیشتر و بیشتر مورد توجه قرار گرفته است. به واقع، دوستان اهل‌بیت (ع) به معرفت بیشتری از این زیارت رسیده و بیشتر از همیشه به آثار و برکات این زیارت واقف شده‌اند که همین عوامل، توسعه دامنه این نوع زیارت و افزایش حساسیت‌ها به پیاده‌روی اربعین

